Detaljni izvedbeni plan

Akademska godina: 2025/2026	**Semestar:** Ljetni
Godina studija: 1	**Studiji:** Sociologija (dvopredmetni) (R) (izborni) (Prijediplomski) Povijest (R) (Prijediplomski)

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU

Naziv kolegija: Uvod u arhivistiku	
Kratica kolegija: POVP2-8	
ECTS bodovi: 2	**Šifra kolegija:** 111941
Preduvjeti za upis kolegija: Nema	
Ukupno opterećenje kolegija	
Vrsta nastave	**Ukupno sati**
Predavanje	15
Seminar	15
Mjesto i vrijeme održavanja nastave: HKS – prema objavljenom rasporedu	

II. NASTAVNO OSOBLJE

Nositelj kolegija	
Ime i prezime: Stipančević Mario	
Akademski stupanj/naziv:	**Izbor:** naslovni izvanredni profesor
Kontakt e-mail: mstipance@hrstud.hr	**Telefon:**
Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu	
Suradnici na kolegiju	

III. DETALJNI PODACI O KOLEGIJU

Jezik na kojem se nastava održava: Hrvatski	

Opis kolegija	**Ciljevi**: upoznati studente s temeljnim arhivističkim pojmovima, postupcima i zakonskim okvirima postupanja s arhivskim gradivom, obratiti pozornost na razliku među javnim i privatnim arhivima, ponuditi uvid u mrežu institucionaliziranih pismohrana i arhiva u Hrvatskoj te pojasniti dostupnosti arhivskoga gradiva u kontekstu ozbiljnih historiografskih istraživanja. **Sadržaj**: historiografija počiva na poznavanju i proučavanju arhivskih vrela, odnosno na pronalaženju, vrednovanju, komentiranju i sintetiziranju podataka iz odabranih i sačuvanih dijelova ukupne pisane povijesne baštine. Bez poznavanja izvora, a time (posredno) ustanova i djelatnosti koje o njima skrbe, nema niti ozbiljnog historiografskog rada. Sa spomenutim je izravno povezana arhivistika koja danas spada u red informacijskih znanosti. Njezina je temeljna zadaća omogućiti precizan i brz pristup traženom sadržaju. Ponekad i nauštrb cjelovitijeg razumijevanja arhivskoga gradiva, a poradi pravovremenog zadovoljavanja korisničkih zahtjeva. Svojevrsni raskorak između historiografskog i informacijskog pristupa obilježje je današnje suvremene hrvatske arhivistike. Upoznavanje studenata s pokušajem pomirbe tih načela u svakodnevnom radu arhivista jedan je od temeljnih ciljeva predmeta. Ne samo teorijski, nego (ponajviše) i praktično – kroz izravan rad na obavijesnim pomagalima i arhivskom gradivu.
Očekivani ishodi učenja na razini kolegija	1. Ovladati temeljnim arhivističkim pojmovima. 2. Prepoznati temeljne procese iz hrvatske, europske i svjetske arhivistike od 18. stoljeća do suvremenog doba. 3. Ovladati temeljnim znanjima iz arhivistike kao pomoćne povijesne znanosti. 4. Prikupljati stručnu i znanstvenu literaturu i istraživati izvore u arhivima, knjižnicama, muzejima i drugim ustanovama. 5. Usvojiti najvažnija načela pretraživanja, sređivanja te opisa arhivskoga gradiva. 6. Aktivno i argumentirano sudjelovati u nastavi. 7. Koristiti suvremene informacijske i komunikacijske tehnologije i vještine komuniciranja. 8. Steći potrebne vještine za nastavak studija, samostalan rad i stručno usavršavanje. 9. Pridržavati se etičkih načela u radu.
Literatura	
Obavezna	J. Ivanović, *Priručnik iz arhivistike*, Zagreb, 2010., str. 21-52, 64-74, 84-137, 231-274. J. Kolanović (ur.), *Pregled arhivskih fondova i zbirki Republike Hrvatske*, sv. 1, Zagreb 2006., str. xvii-xx.
Dopunska	J. Kolanović, Arhivistika i povijest upravnih institucija, *Arhivski vjesnik*, 1(1991-1992), str. 9-20. M. lučić, Osobni arhivski fondovi, Zagreb, 2014. J. Stipišić, *Pomoćne povijesne znanosti u teoriji i praksi*, Zagreb, 1991. B. Stulli, *Arhivistika i arhivska služba*. *Studije i prilozi*, Zagreb 1997.
Način ispitivanja i ocjenjivanja	
Polaže se DA	**Isključivo kontinuirano praćenje nastave** NE / **Ulazi u prosjek** DA
Preduvjeti za dobivanje potpisa i polaganje završnog ispita	**Redovito pohađanje nastave** – prisutnost na najmanje 70% nastave prema studijskom programu i izvedbenom nastavnom planu. **Zadovoljavajuće izveden praktičan rad na obradi arhivskoga gradiva (vježbe).**
Način ocjenjivanja	a) **Nastavne aktivnosti** – 70 % ocjene • kolokvij – 30% • Praktični rad - 40% b) **Završni ispit** – 30% ocjene (*za prolaz je nužno točno riješiti više od 50%*) • pismeni ispit – 30%
Način polaganja ispita	**Nastavne aktivnosti** – kolokvij (pismeni); vježbe **Završni ispit** (usmeni).
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava za prijenos bodova	

VRSTA AKTIVNOSTI	**ECTS bodovi -** koeficijent opterećenja studenata	**UDIOOCJENE** (%)
Pohađanje nastave	0,8	0
Kolokvij - međuispit	0,36	30
Praktični rad	0,48	40
Ukupno tijekom nastave	**1,64**	**70**
Završni ispit	0,36	30
UKUPNO BODOVA (nastava+zav.ispit)	**2**	**100**

IV. TJEDNI PLAN NASTAVE

Predavanja

#	Tema
1	Uvodno predavanje - kratak pregled razvoja arhivistike u svijetu i u nas
2	Arhivsko gradivo – svojstva i definicije
3	Arhivsko gradivo – razlozi čuvanja
4	Arhivistička načela – provenijencija/prvobitni red
5	Organizacija gradiva u arhivima – fondovi i zbirke /digitalni arhivi
6	Dostupnost arhivskoga gradiva/ arhivsko i srodno zakonodavstvo
7	Kolokvij

Seminari

#	Tema
1	8. Obavijesna pomagala (sumarni i analitički inventari)
2	9. Fondovi uprave (državna i tijela javne vlasti)
3	10. Društveno političke organizacije/društva
4	11. Osobni i obiteljski fondovi (rukopisne ostavštine)
5	12. Zbirke / konvencionalno gradivo
6	13. Zbirke /nekonvencionalno gradivo
7	14. Djelatnost Fotolaboratorija /Središnjeg laboratorija za konzervaciju i restauraciju

8	15. Obilazak prostora Hrvatskog državnog arhiva
Vježbe	
#	**Tema**
1	Obavijesna pomagala (sumarni i analitički inventari)
2	Fondovi uprave (državna i tijela javne vlasti)
3	Društveno političke organizacije/društva
4	Osobni i obiteljski fondovi (rukopisne ostavštine)
5	Zbirke / konvencionalno gradivo
6	Zbirke /nekonvencionalno gradivo
7	Djelatnost Fotolaboratorija /Središnjeg laboratorija za konzervaciju i restauraciju
8	Obilazak prostora Hrvatskog državnog arhiva